

INFORME

Assumpte: *Arguments per a la denominació oficial del jaciment arqueològic de Can Ferrerons*
Exp. núm.: 27/2014

ANTECEDENTS I CONSIDERACIONS TÈCNIQUES

En qüestió de setmanes inaugurarem el futur equipament romà en què estem treballant, el qual obrirà les portes gràcies a la realització del *Projecte executiu d'accessibilitat i obertura al públic de l'edifici romà de Can Ferrerons*. Aquest projecte, tanmateix, només ha pretès això: fer accessible i visitable el jaciment, la qual cosa fins ara no era possible perquè no es podien garantir les mesures de seguretat exigibles pel visitant. Això suposa que més endavant s'ha de desenvolupar un projecte museogràfic —de fet, la Diputació de Barcelona ja té l'encàrrec d'anar-hi treballant— que permeti treure'n tot el suc historiogràfic, museogràfic, arqueològic i cultural que permet un edifici tan extraordinari com aquest que es va trobar l'any 2000 arran d'unes excavacions urbanístiques a l'antiga Horta Ferrerons.

Quan inaugurem aquest equipament ho haurem de fer amb un nom que l'identifiqui i que sigui, alhora, comprensible i localitzable. El document de declaració de Bé Cultural d'Interès Nacional (2014), de la Generalitat de Catalunya, n'hi diu "*edifici octagonal romà de Can Ferrerons*", però ens sembla que aquest no és un nom gaire comercial per a un museu; sobretot perquè el concepte d'edifici octagonal és massa tècnic. El que és indiscutible és que es tracta d'un exemplar arquitectònic d'època romana. Tot i que la romanitat abasta un període molt extens a Catalunya i que pot ser canviant al llarg dels segles, també és cert que la construcció manté uns estàndards que permeten parlar d'arquitectura romana fins el segle V dC, que és l'època en què es va construir aquest edifici octagonal. Per tant, queda fora de tota discussió el fet d'anomenar el jaciment amb l'adjectiu de *romà*.

Edifici? Jaciment? Octagonal? Arqueològic? Aquests elements són molt definitoris, sí, però són poc *comercials*. Són tecnicismes que s'explicaran oportunament en el decurs de les visites comentades, però no són pràctics per a una definició senzilla i aprehensible. Si tenim en compte que la intenció de l'Ajuntament és que l'equipament sigui sovintejat per visitants no només premianencs, sinó també foranis, cal trobar un nom que faciliti la ubicació mental i respongui a elements paral·lels que hom pugui identificar amb facilitat. És, doncs, en aquest sentit que apuntem la convicció que n'hi podem dir *museu*. Quan l'inaugurem, Can Ferrerons serà un museu? Bé, certament cal encara desenvolupar un discurs museístic sòlid i coherent, cosa que s'esdevindrà en el futur en la mesura que puguem destinar-hi recursos. Però, no obstant, és ben cert que les definicions que trobem en diversos diccionaris i també en la Llei 17/1990, de museus de Catalunya, responen perfectament al que inaugurarem el proper 15 de març:

- Diu l'article 1 de la Llei de Museus: *Concepte de museu*.

1. *Són museus, als efectes d'aquesta Llei, les institucions permanents, sense finalitat de lucre, al servei de la societat i del seu desenvolupament, obertes al públic, que reuneixen un conjunt de béns culturals mobles i immobles, els conserven, els documenten i estudien, els exhibeixen i en difonen el coneixement*

per a la recerca, l'ensenyament i el gaudi intel·lectual i estètic i es constitueixen en espai per a la participació cultural, lúdica i científica dels ciutadans.

2. *Tenen la consideració de museu els espais i monuments amb valors històrics, arqueològics, ecològics, industrials, etnogràfics o culturals que reuneixen, conserven i difonen conjunts de béns culturals.*

- Segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, la definició de MUSEU és aquesta:

1 m. [LC] Lloc on es guarden i s'exposen col·leccions d'obres d'art, d'història natural, d'objectes d'interès, curiositats, etc., amb finalitat cultural.

- El diccionario de la Real Academia Española, ofereix tres definicions de MUSEO que ens serveixen:

1. *m. Lugar en que se guardan colecciones de objetos artísticos, científicos o de otro tipo, y en general de valor cultural, convenientemente colocados para que sean examinados.*

2. *m. Institución, sin fines de lucro, abierta al público, cuya finalidad consiste en la adquisición, conservación, estudio y exposición de los objetos que mejor ilustran las actividades del hombre, o culturalmente importantes para el desarrollo de los conocimientos humanos.*

3. *m. Lugar donde se exhiben objetos o curiosidades que pueden atraer el interés del público, con fines turísticos.*

- Finalment, el diccionari digital anglès *dictionary.com*, defineix MUSEUM així:

A place or building where objects of historical, artistic, or scientific interest are exhibited, preserved, or studied. (trad.: Un lloc o edifici on objectes d'interès històric, artístic o científic són exposats, preservats o estudiats.)

CONCLUSIONS

En definitiva, atesa la intenció de l'Ajuntament d'obrir al públic i de fer accessible i visitable el jaciment arqueològic de Can Ferrerons, i atès que les definicions del concepte *museu* exposades en aquest informe descriuen molt bé en què consistirà aquest jaciment i l'activitat que s'hi desenvoluparà, proposo que el nou equipament rebi el nom de **Museu Romà de Premià de Mar**. I preferim *de Premià de Mar* i no *de Can Ferrerons* perquè a Premià de Mar no hi ha cap altre museu romà (i perquè, per exemple, el Museu de l'Estampació ho és de Premià de Mar, i no és en cap cas el Museu de l'Estampació del Gas o de l'Antiga Fàbrica del Gas). Si, a més a més, el que volem és potenciar la població i injectar una dosi d'autoestima entre els premianencs —cosa que els equipaments emblemàtics, com aquest museu, solen fer— és preferible remarcar el nom de la vila (i no el d'un barri) i posicionar Premià de Mar al mapa museístic i cultural de Catalunya amb el seu nom propi: Premià de Mar.

Per descomptat, contra aquesta proposta se'n poden presentar d'altres que poden tenir argumentaris tant o més consistents que el que hem exposat aquí. Només és qüestió de trobar qui vulgui fer la seva aportació i, posteriorment, sotmetre totes les propostes a consideració del govern municipal, que és qui, a fi de comptes, ha de prendre la decisió definitiva.

Premià de Mar, 11 de febrer de 2015
El responsable de Projectes Estratègics

Antoni Civit Rey